Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0291

Geneticky modifikovaná sója MON 87708

Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2025 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87708, sú z nej zložené alebo vyrobené (D109633/01 – 2025/2896(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87708, sú z nej zložené alebo vyrobené (D 109633/01),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách [1], a najmä na jeho článok 11 ods. 3 a článok 23 ods. 3,

– so zreteľom na hlasovanie Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá podľa článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003 z 15. septembra 2025, počas ktorého nebolo prijaté žiadne stanovisko, a na hlasovanie odvolacieho výboru z 21. októbra 2025, počas ktorého opätovne nebolo prijaté žiadne stanovisko,

– so zreteľom na článok 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie[2],

– so zreteľom na stanovisko, ktoré prijal Európsky úrad pre bezpečnosť

---

1 Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/18/oj

2 Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

potravín (EFSA) 26. marca 2025 a ktoré bolo uverejnené 13. mája 2025[3],

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, v ktorých namieta proti povoľovaniu geneticky modifikovaných organizmov (ďalej len „GMO“)[4],

---

[3] Vedecké stanovisko pracovnej skupiny EFSA pre geneticky modifikované organizmy k posúdeniu geneticky modifikovanej sóje MON 87708 (žiadosť GMFF-2023-21237). Vestník EFSA (EFSA Journal) 2025;23(5):9379; https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9379.

[4] Európsky parlament prijal vo svojom ôsmom volebnom období 36 uznesení a v deviatom volebnom období 38 uznesení, v ktorých namieta proti povoľovaniu GMO. Okrem toho Európsky parlament počas desiateho volebného obdobia prijal tieto uznesenia:
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2628 o obnovení povolenia umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × NK603, sú z nej zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Ú. v. EÚ C, C/2025/1797, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2627, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu COT102, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2629, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 a osem jej čiastkových kombinácií, sú z nich zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1799, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/1828, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestňovať na trh krmivá, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 810 alebo sú z nej zložené, a potraviny a krmivá vyrobené z geneticky modifikovanej kukurice MON 810 a ktorým sa zrušuje vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/1207 (Ú. v. EÚ C, C/2025/1800, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).

– so zreteľom na článok 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, klímu

---

– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/1822, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP915635, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1801, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/1826, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP23211, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1802, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2618, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP202216, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1803, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 94804, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1804, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. februára 2025 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP910521, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/2246, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. februára 2025 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 95275, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/2247, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. mája 2025 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sú z nej zložené alebo vyrobené (P10_TA(2025)0106).

a bezpečnosť potravín,

A. keďže vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2015/700 z 24. apríla 2015[5] sa povolilo umiestňovať na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87708 (ďalej len „geneticky modifikovaná sója“), sú z nej zložené alebo vyrobené;

B. keďže spoločnosť Bayer Agriculture B.V. so sídlom v Belgicku predložila 8. marca 2024 Komisii v mene spoločnosti Bayer CropScience LP so sídlom v Spojených štátoch amerických žiadosť o obnovenie tohto povolenia; keďže rozsah pôsobnosti uvedeného povolenia sa vzťahoval aj na umiestňovanie na trh iných produktov, ako sú potraviny a krmivá, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju alebo sú z nej zložené, na účely rovnakých použití ako akúkoľvek inú sóju, s výnimkou pestovania;

C. keďže úrad EFSA vydal 26. marca 2025 kladné stanovisko, v ktorom dospel k záveru, že žiadosť o obnovenie povolenia neobsahuje dôkazy o nových nebezpečenstvách, zmenenej expozícii alebo vedeckých neistotách, ktoré by zmenili závery jeho pôvodného posúdenia rizika prijatého v roku 2013;

D. keďže úrad EFSA sa vo svojom stanovisku dostatočne nezaoberal kumulatívnymi a kombinovanými účinkami, nepriamymi zdravotnými rizikami alebo dlhodobými ekologickými dôsledkami rozsiahleho používania dikamby;

E. keďže geneticky modifikovaná sója je tolerantná voči dikambe, herbicídu, ktorý sa spája s významnými rizikami pre biodiverzitu, zdravie pôdy a vody, ako aj s úletom mimo polí, ktorý spôsobuje škody na susedných plodinách a ekosystémoch;

F. keďže rozšírenie geneticky modifikovanej sóje odolnej voči dikambe vo vyvážajúcich krajinách sa spája s rozsiahlym únikom herbicídov, so spormi medzi poľnohospodármi a s vplyvmi na ekosystém, čo zvýraznilo sociálno-ekonomické a environmentálne obavy;

G. keďže monitorovanie účinkov na životné prostredie stanovené v návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie sa opiera o všeobecný dohľad a nezahŕňa cielené štúdie opeľovačov, pôdnych organizmov alebo vodných druhov;

– Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. októbra 2025 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2025/1898 z 22. septembra 2025, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP51291, sú z nej zložené alebo vyrobené (P10_TA(2025)0222).

5 Ú. v. EÚ L 112, 30.4.2015, s. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/700/oj.

H. keďže v prípadoch vedeckej neistoty a zdokumentovaných rizík vyplývajúcich z doplnkového používania herbicídov by sa mala uplatňovať zásada predbežnej opatrnosti zakotvená v článku 191 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;

I. keďže podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003 sa vyžaduje, že geneticky modifikované potraviny a krmivá nesmú mať nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, zdravie zvierat alebo na životné prostredie;

J. keďže na základe prístupu „jedno zdravie“ sa vyžaduje zohľadnenie vzájomne prepojených vplyvov povolení geneticky modifikovaných plodín na zdravie ľudí, zvierat, rastlín a životného prostredia, čo sa v súčasnom hodnotení dostatočne neodráža;

K. keďže Parlament opakovane namieta proti povoleniam GMO a ich obnoveniu v prípadoch, keď sa v Stálom výbore pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá alebo v odvolacom výbore nedosiahne kvalifikovaná väčšina členských štátov, čo poukazuje na pretrvávajúci demokratický deficit v postupe povoľovania GMO;

1. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie prekračuje rámec vykonávacích právomocí stanovených v nariadení (ES) č. 1829/2003;

2. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie nie je v súlade s právom Únie, pretože je nezlučiteľný s cieľom nariadenia (ES) č. 1829/2003, ktorým je podľa všeobecných zásad uvedených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/20026 poskytovať základ pre zabezpečenie vysokej miery ochrany ľudského života a zdravia, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, životného prostredia a záujmov spotrebiteľov v súvislosti s geneticky modifikovanými potravinami a krmivami a súčasne zabezpečovať efektívne fungovanie vnútorného trhu, a v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti;

3. žiada Komisiu, aby stiahla svoj návrh vykonávacieho rozhodnutia;

4. vyzýva Komisiu, aby neobnovila povolenie pre geneticky modifikovanú sóju z dôvodu rizík spojených s používaním dikamby, vplyvov na životné prostredie a nedostatočných dlhodobých dôkazov v súlade s prístupom „jedno zdravie“;

5. vyzýva Komisiu, aby bezodkladne predložila legislatívny návrh na reformu rozhodovacieho postupu v prípade GMO s cieľom reagovať

---

6 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

na sústavné námietky Európskeho parlamentu a nedostatok podpory kvalifikovanej väčšiny členských štátov;

6. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zohľadnila záväzky Únie vyplývajúce z medzinárodných dohôd, ako je Parížska dohoda o zmene klímy, Dohovor OSN o biologickej diverzite a ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja;

7. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.